והאוניברסיטאי
כרטיס ספר

אונ האט פר אים גוויינט אז ער זאל איר העלפן אז זיא זאל האבן געלט איר בעלי חובות צו צאלן האט ער [illegible]. אונ זי האט עפיס אין איר הויז. אז עט זאל אויך עפיס האבן די ברכה חל צו זיין האט זיא געזאגט זיא האט נאך איין קליין ביסל בוים אויל אז וויא איך קאן זיך דעם פינגר שמירן דר מיט האט איר גזאגט איין נס גשעהן עס איז די ברכה אריין קומן אין דעם בוים אויל אונ זי האט גהאט אס צו צאלן די בעלי חובות אונ פר דעם איבריגי האט זי גהאט צו לעבן מיט איהרי קינדר בכן זעהן איר דאך דז הקב"ה טוט ניט איין נס פון אובן ביז עס האט אויך עפיס חל צו זיין נאר דר תירוץ איז. עס פר הנגן איין קליין ביינדיל ביי דעם מענטש אונטן אין דער שדרה וואס איז זייער שטארק אונ עס קאן גאר ניט פר פוילן ווען דען מען האט עס מאל גפריבט. מען האט דז ביינדל גוואלט פר ברענן האט מען ניט גקאנט האט מען גוואלט עס צו קלאפן מיט איין האמיר אזו איז דר האמר צו בראכן גוואורן אין דז ביינדל האט זיך ניט גרירט דרום קאן מען זעהן ווי שטארק איז דז ביינדל אונ פון דעם ביינדיל וועט דר מענש גבויאט ווערן אז ער וועט אויף שטיין תחיית המתים אונ אונזרי חכמים האבן גזאגט דז הקב"ה וועט מאכן נידרן טויא פון דר [illegible] פון אובן אונ די טויא וועט זיין אויף דעם ביינדל אונ עס וועט צו גיין אונ וועט ווערן אז די זויאר טייג אונ וועט אלי מאל גרעשטר אונ ברייטר ווערן ביז עס וועט ווערן איין גאנצר מענש דרויז אונ דער נאך וועלן זיי זיך וועלגרן אונטר דר ערד ביז קיין ארץ ישראל אונ דארט וועלן ערשט אלי מתים לעבדיג ווערן גמאכט זאל גשעהן עס זאל [illegible] זיין אין אונזרי [illegible] אמן:

רבי יהושע בן חנניא זאגט אז די מתים וועלן לעבדיג ווערן וועלן פריער אויף שטיין די מתים וואס ליגן אין דר שטאט חברון דז איינט אין אדם הראשון אונ אברהם יצחק אונ יעקב אונ זייערי ווייבר דר נאך וועט הקב"ה רייניגן ארץ ישראל פון נבלות אונ פון אלי טומאות אונ וועט אויס שאקלן וויא מען שאקלט אויס איין קלייד פון דעם שטויב ווי עס שטייט אין פסוק הקב"ה וועט מן נעמן די ערד ביי איהרי פיר עקין אונ וועט אויס טרעטן דר פון אלי רשעים: אונ דר נאך וועלן אויף שטיין די מתים וואס זיינן בגראבן אין ארץ ישראל די וואס זיינן ניט גשטארבן דורך דעם מלאך המות רען דר מלאך המות האט קיין שליטה ניט איבר ארץ ישראל אונ קיין רוח הטומאה רוט ניט אין ארץ ישראל דען דר וואס ליגט אין א"י דר ליגט אין רשות פון הקב"ה מכן לעבדיג די מתים וואס ליגן אין ח"ל רבי שמעון זאגט ניט אזו [illegible] פריער וועלן לעבדיג ווערן די מתים פון ארץ ישראל אונ דר נאך וועלן אויף שטיין די מתים פון חוץ לארץ אונ דר נאך וועלן אויף שטיין די אבות וואס זיינן בגראבן אין שטאט חברון: אונ [illegible] ווערט [illegible] פרעגן פר וואס זאלן די אבות שפעטר אויף שטיין פון אלי די מתים דר תירוץ איז

איבר

מעשה עמנואל דר זון
פון רבי ישמעאל כהן גדול

איר ליבה לייט נעמט אייך דיזי מעשה גוט אין אכט. דען זיא איז ניט פון קאפ אויז גיטראכט פון דר מעשה איז צו פאר שטין דס [illegible] ענטפרט דען מאן. וואס העלפט צו אים מיט גאלין הארלין. אונ טוט אים פון אים אלי פין אונ שמערצין. איך ווערט דריין פר ציינט וויא (דניאל הנביא ע"ה) האט גיפירט דען (עמנואל) אין גיהנם אונ אין גן עדן. אונ האט אים גיוויזן דען (עונש) פון דיא רשעים אונ דען שכר פון דיא צדיקים צו מאכין ביידין.

דאש איז גישעהן דז רבי (ישמעאל כהן גדול) האט כל סודות התורה גוערט (אבי מלאך) אונ מיט [illegible] איז ער גזאגן אין היכל וויא אין דר סליחה שטייט (אלה אזכרה) אונ האט איין זון גהאט ער האט גיהייסן (עמנואל) נון וויא דיא מוטר וואר טראגן מיט דעם קינד אזו איז דר פאטר (רבי ישמעאל) גשטארבן אונ וויא דיא מוטר האט אים גהאט אזו איז דיא מוטר אוך גשטארבן אזו איז ער גבליבן איין יתום אזו האט אים דר ברודר (דניאל) אויף גצויגן צו גוטן אבר דר (עמנואל) האט אים ניט גוואלט פאלגן אונ איז נאך גגאנגן מעשה נערות ווי עס טרעפט זיך אפט איין קינד וואס האט קיין פאטר אונ מוטר ניט [illegible] איז ער אויס גוואקסן [illegible] אונ הט קיין דאוונין אונ אוך קיין חומש גקענט, אמאל איז אים דר פאטר צו חלום גקומן אונ זאגט צו איהם ליבר זון דיא לייט קומט [illegible] אז דו זאלסט שטארבן וואס וועסטו ענטפרן פר דעם (בית דין של מעלה) מיט וואס האסטו דיין לייבן ביהאלטן אויף דעם עולם דען דר מענש איז נאר בשאפן גוואורן תורה צו לערנן אונ מצות צו טאן אזו ענטפרט ער איין ליבר פאטר איך האב קיין [illegible] דר צו איין ברודר האט איך אוך גשטראפט אבר איך האב אים [illegible] גאט זאל איר העלפן דר צו אזו וואלט איך גערן (חוזר בתשובה) [illegible] שפראך צו אים זיין פאטר איין קינד דיין תשובה וועט [illegible] אונ וועסט איין גרויסר (תלמיד חכם) זיין אונ וועסט [illegible] ברודר (דניאל) וועלן גוטה ווערטר אונ [illegible] טשון אונ [illegible] עדן) דרום איין ליבר זון גדענק אן דיין פאטר אונ מוטר [illegible]

אלך

כרטיס ספר

און דר פעטר בעגעגנט אים אונ פר שווינט לו אמרגט פריא איז ער אויפגשטאנן
גאר ווייא איין אנדרר אנגטט ער האט אן זיך געלעבט גיפילט אז ער האט איין
אנדר הארץ בקומן ניט ווייא פאר. אונ איז ער געגאנגן לו זיין ברודר (דניאל) אונ
האט געבעטן אים אז ער זאל אים איין תשובה געבן אונ פר וואונדרט זיך זיין
ברודר אויף אים זייער אונ זאגט וואס איז הייגט אער אז אלי אמאל אז דר לילט
אים (עמנואל) דיא מעשה פון זיין פעטר אונ ווייא די תשובה וועט אן גנומן
ווערן פר גאט אונ ווייא ער וועט איין גדול הדור זיין. אזו האט זיך דר ברודר
אשמח געוועזן. אונ זאגט איין ליבר ברודר איך וויל דיר איין (תשובה) אויס
געבן אבר איך ביט דיך דו זאלשט טון מיט דיין גאנלן הערלן דר נאך וויל איך
מיט דיר לערנן וואס דו ווילשט אליין ווילן. אזו האט עמנואל געפרעגט ליבר
ברודר איך וועל אלז האלטן וואס דו וועשט מיר הייסן אפילו אין פייאר אריין
לו שפרינגן. ווייל איך טון פון גאטס וועגן. אזו גיט ער אים איין (תשובה) אזו אז
ער זאל אים מאכן (תכריכים) אונ איין (ארון) אונ אן זאל אים מטהר זיין ווייא
איין (מת). אונ זאל אים די תכריכים אן טאן אונ זאלן אים אין ארון אריין לייגן
אונ זאל אים מיין לעפל בליי הייס אריין גיסן אין מויל אריין אזו זאגט אן אים
אזו אונ ווייא אן האט אים גוואלט דעם לעפל בליי אריין גיסן אזו האט אן
אים איין לעפיל הוניק אין מויל אריין געגאסן אונ שפראך (וסר עונך וחטאתך
תכופר) דאס איז טייטש וויל דו האשט דש בכונה געטאן איז עס אנגנומן גלייך
ווייא איך וועלט דיר דש בלי איש בלייא אריין געגאסן אונ גאט וועט דיר דיא
עבירות מוחל זיין. אונ דר (עמנואל) מיט זיין ברודר טוען (תפלה) פר גאט
אז ער זאל דיא (תשובה) אן געמען אזו קומט ווידר לו אים זיין פעטר לו חלום
איין ליבר זון דיא תשובה פון דיין ברודר איז אן גנומן פר גאט אונ לערן
מיט דיין ברודר ער וועט פילייכט (חוזר בתשובה) זיין אונ היב אן מיט אים
לו לערנן איין ערשטיר גמרא. דש אנדרי יאר לערנט ער מיט אים כל התורה
כולה דש איז ער אזו איין לארן געוואכן ער האט געמאכט פירושים אויף תורה
אונ נביאים וכתובים. אוך אויף גמרא בקיצור איין אמאל האט ער זיך בדאכט
אונ האט גרוס תפלה געטאן. רבונו של עולם ווייא בין איך זוכה לו זעהן איין
עולם הבא) ביין איין לעבן אונ אוך איין ברודרס חלק אזו איז איין בת קול
אויס געגאנגן ווען דו וועשט פערליג טאג פאסטן אונ זאלשט אלי טאג האבן איין
אונ פופליג טבילות אזו וועשטו האבן דיין בגער אזו האט ער געטאן ווייא אים האט
איין געהייסן. נאך ווי עס איז געקומן דר פערליגשטר טאג וואר ער גין אויף דעם
פעלד אונ ביט לו גאט אזו ליבר גאט ווי דו האסט דר הערט דו געבעט פון
(דניאל איש חמודות) אויס דינן ליבן גרוב אזו זאלשטו איך אויך דר הערן
אונ זאלשט טוען גבעט פאלט ער אויף זיין פנים אונ שרייט. אזו שיקט
אים גאט דעם (דניאל איש

חמודות

חמודות) אונ ער זאגט לו אים שטייא אויף אונ עסן דיין חוון [illegible]
זון אנדרי די לייט וואס זעגן פר דיר גוועזן אזו הייבט ער זיך אויף אונ [illegible]
באלד ער האט איין דר זעהן האט ער אים געקושט אונ געהאלזט אזו זאגט
ער לו אים ווען איך האב חן געפונן אין דיין אויגן זאג. מיר ווער דו ביסט. אזו
זאגט ער איך בין דניאל איש חמודות וואס דו האשט מיך אן גרופן אין דיין
תפלה אזו האט גאט מיך גשיקט לו דיר לו טאן דיין בגער. אונ וואס דיר ווערט
איין (חידוש) זיין אין דייני אויגן זאלשטו מיך אלז פרעגן. אונ איך וועל דיר
ווייזן דש גהינם אונ דש (גן עדן) אונ זאג מיר וואס ווילשטו פאר. זעהן לו
דש גהינם לו דש גן עדן אזו ענפרט ער פאר דאס גהינם אזו שפרעכט דניאל
לו אים האלט דיך דעבט אן מיין קלייד דז קיין ווינד זאל וועמען לויטן מיר אונ
לויטן דיר אזו נעמט ער מין אן בייא זיין קלייד אונ גייט מיט אים אין גרוש
ליטרעט אזו זעהן זיא געגאנגן איבר בערג אונ טאל אונ ליבה איין פינשטרן
וואלד אזו האט ער ניט אנדרש געהערט נאר איין ביטר געשריי אזו דינקט אים
אז עס ווער בעסר אז ער זאל אויף זיין ערשטע ווארט קומן דען איך קאן דש
ניט לו זעהן.

בקיצור זיא זעהן געקומן איבר איין ביזי בריק אונ איין גרוס וואסר
דרונטר אזו איז אים איין גרושה מורא אן געפאלן. אים שיר די
נשמה אויס געגאנגן פר מורא אונ אויף דען עק פון דר בריק איז איין (פייארדיגה)
רוט עס הייסט (שער שלהבת) דר טלד פון אלי טוטי וואס האבן דר ליגט
דש גהינם אזו אויף [illegible] דרום גין אזו האבן זיא געזעהן זיא (מלאכי חבלה)
האבן געפירט די (נשמות) וואס זעהן לאנג געשטארבן אזו זאגט (דניאל) לו
אים לו [illegible] זיא אן זיא איז רן אובר דן זאלשט דיך ניט [illegible]
[illegible] וויא טון דען זיא זעהן גרושה רשעים. נאך [illegible] זיא שטייען [illegible]
איין ביטר געשריי אונ זאגן ווי לו אונז ווי מיר [illegible] לו געהערט [illegible]
אזו שלאגן זי די (מלאכי חבלה) אונ זאגן לו זי איר האט גי האט (עולם
הזה) אונ לייטן גרובט אונ קיין שראך האט [illegible] ניט [illegible]
שפייט אונ וואס עסן געגעסן האט אונ [illegible] ניט געמאכט אויף [illegible]
אזו זאגט לו אים (דניאל) האשטו געזעהן דיזן [illegible]
גבריטנ. לוס גהינם אבר פארפט דין ניט אזו זעהן זיא [illegible] אונ
הערן געזעהן איין פארלואי בריק אונטר דר [illegible] אונ [illegible]
קוגן אונ איין גרושר פלאם פייאר אונ טאג אונ גאלט [illegible]
[illegible] האט ער געזאגט לו עמנואל דיא קומן פר גיט [illegible]
[illegible] מיט [illegible] אונ פעך דז איז אן גבריט לו די [illegible] גוטס
[illegible]

כרטיס ספר

[illegible] דעם

מטרין וועטשטו הימין וויא זי הייסן אזו האט ער גזעהן לייט פון טרום אונ
עבֿורה דען זי האבן אן גאט ניט וועלן גלייבן אונ האבן זנות גטריבן
אזו האט גאט אויף זי לאזן טוועבל אונ פעך רעגנן . אזו האט ער
גזעהן נאך איין רשעים ווארט אום איגלך לו דר טריבן אזו זעגן זיא
וויטר גגאנגן האבן זי גזעהן פֿיל רשעים אונ פושעים זיא מן לו מאלט
זיא אין מעריר אונ אן זיט זיא אין קעסיל . אונ דרטן זענן נאך מער
וואט ניט לו דר טריבן איז אונ זייער זי טאג איז גאר גריט . אזו זענן
זי וואטר גגאנגן אזו האבן זי גזעהן - פֿיירדיגה חיות אבן בערן וועלף אזו
זאגט לו אים (דניאל) זי זענן אן גבֿרייט לו די ווייבר וואט האבן (זנות)
גטריבן אונ זייער עונש איז גאר גרויס . אונ דר (שמואל האט גיהערט
רידן איין קול מיר ווייבר וויל מיר האט מייך גלירט זנות לו טרייבן אונ
מייער האר לאזן זי זעהן אונ אויך הייער בריסט לאזט מיר זעהן פר
פרעמדי לייט אלונד ווערן זי פר טרואפן אונ פר ברענט . אויך האט ער
גזעהן וויא אן איז דן דיא נשים זונות אונ אויך האט אן פֿיל ווייבר גוואורפֿן
אין טיפה גרוב פֿון ערדען אונ שלאנגן אונ איין טייל האט אן אין הייזרני
טעפ אריין גווארפֿן אונ אן האט זי ובראטן אונ פר ברענט אונ הבן זי ווידר
בטאפן אונ איין קול האט גשריגן ווי לייך ווייל מיר דרט ניט וועלן גאטש
פרשכֿט לו הערן דרום גהער מייך אזו וואט לו גיין : פֿון דארט זענן זי
ווייטר גגאנגן דא האבן זיא גזעהן איין טיפֿן גרוב אן האט ניט אנדרש גהערט
דארין ניאר טרייאן אונ וויינן אונ דארין זענן גזעסן בטרן אונ לייבן אונ
ערדען ליז זאגט דניאל דס הייסט (שאול התחתיות) די ווערן קומן אריין
דיא בלייבן דא אייביג זי זייען דיא וואט רכֿילות טרייבן אונ אמרין אונ
חנופה טרייבן אונ וואט טואן עבֿירות בסתר אונ וואט נפעטן אויש די
(תלמידי חכמים) אונ די וואט גייאן נאך הבלי הבלים : פֿון דארטן זענן
זיא גגאנגן אונ זענן גקומן אין איין ארט אין גהינם אזו האבן זי גזעהן איין
אמן איין עושר אונ דר (שמואל) האט אים דר קענט דען ער איז גוועזן
איין שכן אזו האט ער גזעהן זיין ביטרניש וויא אויף אים האט גברענט איין
פֿייאר אונ ער האט ניט גקענט פר ברענט ווערן אזו האט ער אים דר
קענט דר עושר אונ שפראך וואט פֿועטשטו דא ביסט דוא אויך נים גלאזן אין
דר נעכל אזו שפראך דניאל ער איז ניט גלאזן אין דר נעכל ווארט דו דען
ער האט ניט גזינדיגט וויא דו אזו שפראך (שמואל) לו דעם עושר ווארום
איז דיין שמץ אזו גאר גרויש אונ זי לייטשטו אזו ביכרה לרות דו ביסט דאך

גוועזין

גוועזן די קרין פֿון דיין דור אלונד ביסטו גגעבן גווארן אין מגנה ביט
לרות . דא ענפֿרט אים דר עושר פֿון דעם העלשן פֿייאר אויך אונ וויא
איז מיר וויא בין איך לוין נער גוועזן דאש אויך האב גיהאט הייזר אונ
פאלעטין אונ אלט טוט איך ניט בטערגן פֿון איין ווייא טאג העט איך מיר
ליבר גבואט איין הויז אין היאל איט (מעשים טובים) וואט מיר בעסר
גוועזן . ווייא מיר וויא האט איך פר פֿירט איין נארטקייט איך האב גמאלט
פֿיל געלט אונ גוטן לו פרעמדי לייט אונ האב ניט גדאכט אן גאט . איך האב
מיר גמאכט ויין געערטנר אונ האב גגעבן געשטאפט הייזר אונ גענז אונ מראי
לייט האב איך ניטש גגעבן לו עסין דיא וואש לערנען תורה נאר דיא וואט
טרייבן חנופה פר וואש איך האב ניט געוואלט פרום זיין די (תלמידי חכמים)
האבן איך גישטראפֿט האב איך גזאגט בדרפֿט איך ניט לו שטראפֿן דען
איך ווייש וואול וואש איך טוא מיר האט איבר מיר ניט לו שאפֿין אונ האב
זיא אוזאל גוועזן איך האב מיר גדאכט איך וויל אייביג זיין מיט מיין עשירות
דרום בין איך גקומן לו די לרות ווייל איך האב ניט גיטראכט אויף (עולם
הבא) אונ האב איין געזן פר לאזן איך האב מיר ניט גוואן נאר הכריכים
אין דען פֿינלטרן גרוב אונ האב קיין זון גילאזן אז ער זאל נאך מיר קדיש
זאגן דא וועד מיר אויך איין מצוה גוועזן לו מייני יסורים איך האב קיין
שוועסטר אונ קיין ברודר ניט גלאזן נייארט פרעמדי האבן איך גירשת
דרום האב איך קיין האפֿנונג אויף יענר עולם פֿון איין געלט איך האב גזאגט
איין ווייב לו מיין פרעמדן דר איין פֿיינט איז ער זילט אין איין טיינה
פאלטין מיט איין ווייב העט איך ליבר גגעבן מראי יתומים אונ אלמנות פר
איין געלט העט איך מיר גקופֿט עולם הבא אונ איך האב ניט אזו גיטאן
דרום בין איך אלונד גקומן אין זייער רעכט אריין זיא טון מיט מיר וויא
דר טעפר טוט מיט דעם לייס דר ווייל איך האב איך ניט דר בארמט איבר
די אביונים . אזו דר בארמט אן זיך איבר מיר אויך ניט אונ וויא לו מיר וויא
האב איך איך גפֿירט אין האפֿרדיגי קיידר איך האב גימיינט איך זאל בויען
טיטה הייזר אונ שלעסר לו וואן די שונהייט פר די לייטן דען איך האב מיר
גדאכט איך האב קיין זין ניט אזו וועט מען מיין לאזן גדענקן אויף די טייגה
בטינים וואש איך האב גיבואט אז לייט זאלן איך גדענקן אבר עש העלפֿט
מיר גאר אלונד ניטש די מקוה וואש איך האב גמאכט פר איין ווייט אלונד
איז זיך טובל איין ווייב פר איין (טומא) איך האב גמאכט איין [illegible]
אונ האב ניט ווכה גוועזן לו עסין דר פֿון . איך האב אן גהובן לו בויען
איין הויז אונ איין אנדר בויאט עש אויף איך האב ניט גטראכט דאש איך [illegible]
אזו

כרטיס ספר

אזו גנאך פר שניטן ווערן פון דר וועלט. איך האב זיך איר איין טאג חדר
בדעקט מיט זילבר אונ גאלד אונ איין טונא מיט איין וויב לנגט דריין איך
העט ניבר גיקערט דט געלט צו געבן עניים אונ תלמידי חכמים אונ אלמנות
דיא זעק גילעגן נעבן אויף די גאסין פר הונגר אונ פר דארשט דרום אזו
איך אזו ליידן אלונד: אלונד איז איך אויך דר לייגן פר מיינר זעגן
גקומן צו וויא מענטשן אז האבן: איך גדענק אויך דר אקטייל ווייא דר מידלר
אונ האבן איך גיטראגן אין איין שטאט אריין. אזו וויא איך האב דר זעהן
איין שטאט האב איך גמיינט איך וואר שון פטור ווערן פון איין פיין אזו
האבן דיא צו ויא אמן. צו מיר גזאגט עס איז ניט אזו וויא דוא מיינסט אן
ווערט דיך ערשט זעלן צוהשן עקדישן אונ שלאגן נאך ווי איך האב דט דר
הערט אזו זעק מיר מייני אויגן גאר פר פינסטרט אונ האבן איך אן גוואן
בייא דר האנט אונ האבן איך גפירט אין מקוה אריין. דא האב איך גזעהן
וויא איין וויב איז זיך טובל צו איין טומא אונ דר מאן שטייט דר ביי אונ די
קליידר איינה וואס איך האב איר גמאכט זיין געבן איר אזו באלד אויז איר
איין הרצן אונ איין ... ליב צו שפרונגן פר גרוס אנגסט אזו ווי די צווייא אולפי
חיה זעהן וויא איך האב אזו גרוס צער זאגן זי צו מיר קום מיר וועלן דיר
נאך מער ווייזן דט דיר דיין הערצן וועט גאר אפ טפוסן אזו האבן זי איך
גפירט אין איין שלאך קאמר האב איך גזעהן ווי עס איז גבעט גיווען איין
בעט מיט זילבר אונ גאלד אונ מיט אלירהאנד צירונג אונ גוטן דא האב
איך גמיינט פר צער אז איין גלידר צו שפרינגן. מיר דא האב איך גבערט
איין קול טרייבן איין. כרוז ווערטן אנטפנגן. אונ איין אנדרר ווערט זיא
בשלאפן דר נאך איז איין פייער גקומן פון הימל. אונ האט איך פר ברענט
אונ דר נאך בהאט אן איך אין דעם לאן פייאר אריין גווארפן איך קאן איך ניט
קערן אונ ווענדן פר איין זינד איין יראה איז וואן אוט גמיקט איין אולרות
איך האב זי פר לאזן אונ פרעמדי לייט צו וואס האב איך. אלונד פר איין
בות אן שטאט פנייל האב איך אלונד פייאר אן שטאט דיאינטן האב
איך גרושה ... אונ פילצר אן שטאט איין בעט וואס איך בין גלעגן
... דר ערד. אן שטאט איין טיין זעעל איז דט איך האב
... טיט מיט די ... אזו גיט אן מיר אלונד צו טאן
... קיין. אונ אזו טאג פר ברענט אן איך אונ בשאפט איך ווידר:
... בין ביא איין לעבן אויטין גוועזן אלונד בין איך פר
... דרום גיא אונ זאג צו די לעבדיגה לייט זאלן זי ניט טאן ווי איך
... גאר גדענקן (אויף עולם הבא) אונ זאלן ניט פר בלענדן

דיא וועלט איז נאריטקייט דען אויף יענר וועלט הילפט שון קיין חרטה אזו
האט איר דר צילט דר עושר וואז עס האט זיך גפירט מיט אים:

בקיצור

פון דארטן זעין מיר גגאנגן אזו האבן מיר גזעהן אין
גיהנם איין כתה בלינדה לייט איך האב פון זיא דר קענט
איבר הונדרט לייט וואס זי זאגן ביי דעם לעבן זעהדיג גוועזן אונ זעהן גוועזן
גרוסי תלמידי חכמים אזו האט אן זיא דיא אויגן אויס גשטאכן אזו שפראך
(דומה) צו מיר פר וואונדר דיך ניט דען דיזא לייט האבן ניט גלערנט פון
גאטס וועגן נייערט פון לייט וועגן זיא זאלן האבן איין (שם טוב) צווישן
לייט אויך פון גאווה וועגן דרום ווייל זיא האבן ניט וועלן זעהן אין דר תורה
זאם שאים זעהן זי בלינד גוואדן דען זי העטן גיקערט לייט צו שטראפן ווייל
זי זעהן גוועזן די בעסטי לייט דרום אזו זי אלונד ליידן יסורים פון דארטן
זעין מיר גקומן אין גיהנם הבן מיר גזעהן איין מאן אן ... האט אן
אים גשטעלט ווי צו דר ... צו דר פייל אונ זיין קאפף האט מען אים אן גטאן
מיט דערנער אז ווי איין קרין אונ טינוף האט אן אים גגעבן אונטר דר
נאז אונ פיל אולפי חבלה הבן אים גשלאגן מיט פייארדיגה רוטן דר מקהמיש
אן אים גפירט אין איין גרויסן כתר. ... אונ האט אים פאלים ...
גווארפן אונטן האט אן אים דט גניק צו בראכן אויך האט אן אים גשליידרט
פון איין אורט צום אנדרן אונ האט צו אים גזאגט ווייל דו האסט ליב געהאט
אז די פנוסי זאכן דרום האסט דיך ... גבראכט ... איך
גפרעגט דעם (דומה) ווער איז דר אלטר מאן אזו ענטפרט אים דומה ער איז
איין בן סורר ומורה געוועזן גאט אונ קעגן לייט ער האט עובר גוועזן אויף
אלי עשרת הדברות ער איז גוועזן איין זאדן ער האט גווישט וואס רעכט
איז אונ וואס אום רעכט איז אונ האט אלן זהלבים גטאן ער האט פר
שטערט דעם (ברית קודש) אונ האט זיין ... הערע ... זעלבן אן
גרילט ער האט אונה גוועזן מיט (נדות) אונ זונות פון זיין ... האט אן
גהערט אויף דען גאנצן עולם דרום איז קיין חרט וואס ער האט זעלבי
יסורים ער האט ווידר גשפעניגט קעגן גאט ער האט אוט גמעקט ...
הקדושים להלבים אונ דר ... וואס וועט איין אוין פר אים דר וועלט
פר טריבן ווערן פון דעם עולם אונ פון יענם עולם דרום אזו ער ליידן דיא
יסורים

אחר זה

זייך מיר גגאנגן האבן מיר גזעהן צוויא ... אין דעם
גהינם די זעהן אויך גוועזן אין דעם ... פייאר אזו
... זיא דר קענט זעהן זיא זייער דר טראגן גזאגט פר איר דען זי
זעהן

זענן די בעסטי אין דור גוועזן אונ' גרוטי תלמידי חכמים אזו האב איך
גפרעגט ד[illegible] פר וואס זי האבן זעלכי יסורים דען איך קען זי זענן ביי דעם
לעבן גוועזן גרוטי המטיבים אונ' גרוטי תלמידי (חכמים) אזו האט ער מיר
גענטפרט זי האבן זיך איבר גמאכט זייער חכמה אונ' האבן פאלשי משפטים
אויך גגעבן אוך האבן זי קיין צדקה ניט גגעבן דעם ארמן אונ' זאגן אזלכט
אויך איין געלט מיט מיינר חכמה פר לייטן האבן זיא זיך גשטעלט פר
צדיקים דר ווארטן לייט זאלן זיא גטרויאן אונ' פר אפטרופסים מאכן אבר זי
האבן יתומים אונ' אלמנות אום געלט גבראכט דען זי זיין גוועזן גרוטה
תקיפים בייא טררות אונ' ווען זי האבן געזעהן איין ארמן מאן האבן זי די
אויגן פר גמאכט אונ' האבן פיל ארמי לייט מבייש גוועזן אונ' האבן גזאגט
עטליך זענט פרעסר עטליך האט מייער געלט אויף גפרעסן אונ' מיר זענן אזו
קארג דרום האבן מיר יוא געלט זי האבן גהאלטן פון די לייט וואס ניבול פה
רייזן אונ' האבן זי מכבד גוועזן אוך זיא זאגן וואס זאל אונז תורה לו לערנן
[illegible] קום ווערט דאז דרום האבן זי די גרוטי טמארן אונ' אוך אויב דר מענש
[illegible] לערנן איז זאל ער לערנן וואס ער קען אפילו פון טייטש ספרים אזו
האט דר מענש איין שכר · נאך וויא עש איז גקומן מיט דר עלטרן אזו האבן
זי אין גהובן גרוטה (הטובה) לו טואן בעטן אז ער זאל אוחל זיין דרום איין
זיא לייבן אין גהינם לוועלף חדשים : זיא העטן אבר פר די[illegible] נאר וויל זיא
הבן הטובה גטאן בייא דעם לעבן דרום ווערט זייער עונש נאך דיא לוועלף
חדשים גרינגר ווערן דען זיא האבן גמיינט וועד די דרייא עבירות ניט טוט
דש איז חלול שבת אונ' (זנות) אונ' (שפיכות דמים) אזו לייט אן טון אויף יענר
וועלט [illegible] : אבר דר מענש קער ניט אזו לו גדענקן ניימרט · ער אזו
גדענקן ער וואר דר גרעטטר זינדיגר אין דר וועלט דר ווארטן ער זאל
הטובה טאן אונ' גדענקן אן גאט : אוך זאל דר מענש ניט גרייכן (מצוה
עליונה) נייארט ער קער לו כוויב: זי דר מצוה וואס אים גאט לו גשיקט
האט אונ' זאל ניט גלוסטן פרעמד געלט ניימרט ער זאל זיך (אסמח בחלקו)
זיין וואס אים גאט לו שיקט אונ' גאט לו לובן אזו וואול פר בית וויא פר גוטן
דרום וויל זיא האבן ניט וועלן גלייבן אין דר תורה : דרום מוזן זי לייבן דש
העלום פייאר ביז נאך לוועלף חדשים :

אחר זה

זענן מיר גקומן אין איין אורט פון גהינם אזו האבן מיר
גזעהן איין מאן וואס אן האט אים אפ גהאקט דיא
רעכטי האנט אונ' די לונג האט אן אים ארוס גשלעפט דורך דעם האלז זיין
אזו האט אן [illegible] ארין גלייגט אין זיין מיינרי פאן אונ' האט פר ברענט

אונ' דר נאך האט אן אים ווידר בטאקן אונ' עשלכה אזו האט אן אים
גגעבן לו עסן אים ביטרה קרייטכר אופט האט אן אים פר שטיינט האב
איך גפרעגט דעם (דניאל) פר וואס דר מענש אזו ביטרה יסורים ליידן אזו
שפראך ער דר מאן האט גהאט איין לונג לו רייזן ביין אויף לייט ער האט
זיין פ[illegible] אונ' מוטר גשלאגן אונ' גפלוכט דרום איז זיין רעכטי הנט אפ
גהאקט אונ' דיא לונג ארוס גשלעפט אזו דעם האלז אזו אזו קער עס אויס לו
זיין דר[illegible] טואן אזו דרום זאל ער איביג ניט פטור ווערן פון זיין יסורים :

בקיצור

פון דארטן זענן מיר גגאנגן ווייטר דא האב איך גזעהן
לייט וויא אן האט זיא גיהאנגן בייא דר לונג אזו האב איך
מיך פר וואונדרט דען זייערה עלטרן זענן גוועזן פרומה לייט : דא שפראך
(דניאל) לו מיר פר וואונדר דיך ניט דען זיא זענן ניט אזו פרום גוועזן וויא
זייער עלטרן דען זיא פלעגן טואפן פיר טענות אויף דעם טאג זיא האבן ניט
גפרעגט נאך גאטש פארבאט זענן אלטן נאך גגאנגן (תאות לבו) זיא האבן
גזאגט מיר זענן (בני אלהים) מיר זענן מפונקים מיר מוזן לאנג שלאפן אויף
דעם טאג מיר האבן גינוג אזו מיר גיאן אין שול (טבת ויום טוב) זאג ווען
זיא זיינן יוא גגאנגן אין שול (טבת) האבן זי גזאגט עס איז קיינר ניט ראוי
לו שטיין פאר עמוד לו שטיין אזו מיר זענה גרוטה פיינה בריות מיר זיגן
וואול אן האט זיא ניט גוואלט לאזן אזו האבן זיא מיט תקיפות אוש גמאן
בייא דעם טררה אזו איז תמיד אין שול קריג גוועזן זיא האבן אוועק גשטומן
פון (עמוד) איין חזן איין (בעל הפלה) איין לאזן אונ' האבן גזאגט ער
זינגט מיאוס אבר זי האבן ניט גוואוסט פון דעם דר עיקר איז אן אזו אתפלל
זיין (בכונה) אונ' לו מישן דיא (פירוש האלות) זי האבן דש גיטאן פר גאוה
אונ' זיא האבן ניט גיהאלטן אן גאט דרום גייט זייא אזו אויש :

אחר זה

פון דארטן זענן מיר גגאנגן אזו האבן מיר גזעהן דארטן
לייט אן האט זיא העגט אונ' פיס אפ גיהאקט אונ' אמן
האט זיא אויף גיהאנגן אויף די העלער אונ' האט גגעבן דיא פייגל דש פלייש
אויף לו עסן די (ראבן) האבן זי די אויגן אויש גיגסן דר נאך האט אויף
זי גירעגנט מיט וועבל אונ' פעך אזו האב איך גפרעגט ליבר ברודר דניאל
וו[illegible]רום טוט אן די לייט אן ביטרה יסורים שפראך ער לו מיר זיא האבן
גניבות אונ' גזלות גטאן אונ' האבן זיך ניטש לאזן בנוגן וואס גאט האט אים
גגעבן נייארט זיא האבן גרוס גזלות אונ' גניבות גטאן אונ' האבן פיל יתומים
גמאכט אויף גגעסן דרום ליידן זיא זעלכי פיין פון דארטן זענן מיר ווייטר

וגאנגן

והאוניברסיטאי
כרטיס ספר

גזאגן ווו האבן מיר געזעהן וויא מן האט לייט גיברענט אין גלואנדיגה
קולן . אוך האט מן זי זייער בטרי יסורים אן געטאן אונ זיא האבן געשריגן אונ
געקלאגט פר גרוסה וויא טאג אונ שפראך צו מיר (דניאל) דש זענן דיא לייט
זי האבן די האפנונג פון (עולם הבא) פר לארן דר וויל זיא האבן זיך אליין
אום געבראכט זיא האבן ניט געוואלט אן נעמן דיא שטראף פון גאט אונ זי
האבן ניט געוושט אז אויף יענם עולם וועלן זיא נאך ערגר האבן דרום זענן
זיא געקומן אין דר צרה :

אחר זה זענן מיר פון דארטן ווייטר גגאנגן אונטר דר ערד איבר
איין בריק אזו האבן זיא געזעהן איין טיפן גרוב גאר
משונה טיף עט איז אים איגלך צו דר שרייבן אוך איז דארט ברענדיגע
טולאגן אונ ענגדטן אונ פיפר נאטר אונ פייאר אונ פולאם פייאר דר אש
געהט דעם גרוב אזו אנטפאלט אים דש געזונד אונ פר דעם וואר איין פראט
אונ שפראך ער וואס איז די ערגסט אונ אוך די גרוב וואס בטייט אזו ענטפרט
ער די גרוב איז צו דעם רשע (לבן הארמי) מן צו מאלט אים אונ פר ברענט
אים אונ דר נאך ווערט ער ווידר בטאסן אונ מן ווארפט אים אין דר גרוב
אזו שפראך איך ווארום מן טוט אים אזו ענטפרט (דניאל) דר רשע קיינאל
קיין גוט וואט אוט זיין מויל גלאזן די (אמונה) פון ישראל האט ער געהאלטן
פר (שקר וכזב) ער האט לייטן ארמה געווען אונ האט אוט געלוגן פאלשי
בריב אויף לייטן אונ האט זיא גליינגן אום טבת אז מען זאל אים בגלאבן אונ
האט געלעסטערט אן גאט אזו וויא (בלעם בן בעור) ער איז אלי לייט געטאן
אום לעבן צו ברייגן אונ האט אויך גגעסן פרעאד געלט ער האט גרעט
פיל בייז אויף גאט אונ אויף (משיח) ער האט געזאגט משיח איז שון געקומן
דרום איז זיך ניט צו פר וואונדרן אויף זיין גרוסי יסורים דען ער האט
אזו פר דינט אזו טוט מן אים .

אחר זה זענן מיר ווידר געגאנגן אזו האבן מיר געזעהן לייט האבן
גרוטי יסורים געהאט . אין גיהנם אזו האב איך זיא דר
קענט זי זענן געווען די העכסטי פון דר קהלה אונ האב איך זייער פר
וואונדרט אויף זייערה יסורים דען איך האב גדענקט אן זייערה מצוות אוך
אלי זייערה (מעשים טובים) וואס זיא האבן אן זיך געהאט אזו שפראך צו מיר
(דניאל) פר וואונדר דיך ניט אויף זי עט איז וואר זי זענן פרום געווען אבר
ניט מיט אמת ניימרט מיט פאלשקייט מיט דעם מויל האבן זיא גרעט אונ
האבן ניט גמיינט מיט דעם הערץ זיא האבן מעביר געווען (חונים לוודים)
אונ האבן געהאלטן (חונים עמי הארצים) (זוללים וסובאים) זי האבן נאר

געזעהן אבי אז ער זאל טיין קול האבן אונ עט צו געפילן וועט איין חזן (עם
הארץ) פר דעם עמוד קומט גלייך וועט איין הומט ביזט מוכר אזו איין חזן
גנאמט פאר לטינג איז דר האט נאר זיין גדאנקן צו גאט ער אמאלט קיין חברותה
אט (זלים) דרום ווייל זי אזו איין חזן האבן אויך געווען דרונג איז זער
(תפלה) ניט אן גנומן געווארן פר גאט דען אן געהער איין חזן אויף צו נעמן
ער זאל זיין איין (ירא אלקים) אזו איז ער איין (אליז) צווישן זי אונ צו גאט
גאט . זאם מיר זעהן דאס וועט מען טיקט איין שטאדלן פר איין אלך (כתר
ודם) יאזו מן זעהן ער זאל וויסן וואס ער רעט אונ וועט ער וואלט ניט וויסן
וואס ער רעט אזו איז ער (חייב מיתה) וכל שכן ווען אן שטעלט זיך (לפני
מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא) גיהער אן פשיטא צו זעהן ער זאל
(ראוי) זיין דר צו מען זאל ניט פרעגן נאך זיין זינגן דען זינגט דש (בית
המקדש) איז חרוב געווארן דארפן מיר ניט צו זינגן ניימרט צו דאווגן מיט
כוונה אונ צו וויסן וואס מן רעט אבר ניט זעלכי חזנים וויא זי האבן געשטעלט
מנידר פר דעם עמוד דרום מוזן זי דעם גרוטן עונש לייזן אין גיהנם :

בקיצור זענן זיא פון דארטן ווייטר געגאנגן דא האב איך געזעהן לייט
זי זענן פר טווארלט אן האט מן זי געווארפן אין איין טיפן
גרוב אריין אזו האט מיר (דניאל) געזאגט דש זענן די לייט זי האבן נאר
געלערנט פון זייער (כבוד) וועגן זיא האבן גמאכט די תורה וויא איין האק צו
דר נעמן זיך דר מיט אונ זי האבן ניט גטראכט ווער עט לערנט תורה (לשם
שמים) בטערט גאט אונ זי . האבן נאר געלערנט (פרנסה) דר פון צו האבן
אזו מוזן זי ליידן דעם גרוטן עונש פון דארטן זענן מיר ווייטר געגאנגן אזו
האבן מיר געזעהן איין קופרנם טאפ פול מיט שוועבל אונ פעך אונ פיל
ברענדיגי קולן איז געווען אונטר דעם טאפ אונ דראן איז געווען אן געבונדן
איין נאקיטר מענש אונ נעבן דעם טאפ וואר איין טיפר גרוב מיט שנייא
אונ מיט האגיל אונ פיל (מלאכי חבלה) האבן דעם מענשן אין טאפך
געווארפן אזו איז אים דיא היץ אם געקראכן דר נאך האבן זיא אים געווארפן
אין דעם גרוב אריין אונ ווידר אין טאפ אריין טאג אונ נאכט אזו האב איך
געפרעגט פר וואס דש איז אזו האט איך (דניאל) געזאגט ער איז איין גרוטר
רשע געווען ער איז געגאנגן בייא (אשת איש) אונ זיא האט געהאט מאנים
איין מאל האט דר מן געקומן דרוף אזו האט ער אים (נהרגת) דר נאך האט
מן אים צום טויט גנומן . אזו האט ער פאוש געשווארן . אזו האט ער עובר
געווען (לא תנאף) אונ אויך (לא תרצח) אונ אויך (לא תשא) דר נאך האט

כרטיס ספר

12

ער זיך געוואר האט עובר געווען אויף (לא יהיה) דר נאך האט ער געטאן
מלאכות אום שבת אונ האט געשלאגן זיין פאטר אונ מוטר אונ האט ער עובר
געווען אויף (כבד) דרום איז דר רשע דס לידן וויל ער האט עובר געווען
פון איין רגע וועגן אויף גאר די עשרת הדברות)

אחר זה זעהן מיר געגאנגן האב איך געזעהן איין מאן אונ (מלאכי
חבלה) טינן אים אפ זיין הויט אונ דיא שלאגן אונ
פייפר נאטר עסן זיין פלייש אונ די ראבן פיקן אים אויס די אויגן, אונ
זאגט צו מיר (דניאל) פר וואונדר דיך ניט אויף דעם רשע דען ער איז איין
(רוצח) געווען ער האט אום געבראכט פיל מענטשן דרום פר וואונדר דיך
ניט אויף דעם רשע

אחר זה זעהן מיר געגאנגן אונטר דר ערד אונ האב איך ערשט
רעכט געזעהן ביטרה וויא טאג אונ געשריי עס איז אום
אינגוקלו דר טרייבן דארטן האב איך געזעהן פייאר זער עס טויערט צו
דעם פייאר האטטי אויף איין מייל ווייט אונ ער פר ברענט ווערן דארטן
זעהן אום דר באראיגי מלאכי חבלה זי זעהן דארטן דן (ארבע מיתות בית
דין) מען איז זיך דארטן ניט מרחם ניט אויף קליין אונ גרוס אונ בין איך
פר גרוס מנגשט צו דר ערד גפאלן אונ וואר מיר (דניאל) ווידר אויף היבן
דא שפראך איך האב טון קיין כח צו זעהן צו די בראלני הערלר אונ די
משפטים פון גהינם דרום זאג מיר וואס זייער עבירות זענן דר נאך וועלן
דר נאך וועלן מיר טון ארוס גין אוס דעם גהינם דא שפראך דניאל מיין ליבר
עמנואל דז איז ערשט די דריטי טיפנס פון גהינם עס זען נאך פיר טיפנס
פר האנדן מיינר אבר אז דר אנדרר נאר וויל דוא האסט קיין (כח) ניט צו
זעהן דס משפט פון גהינם אונ וויל איך דיך טון ארוס פיק פון גהינם איין
טייל פון די לייט האבן זיך זעלברט (סם המות) איין געגעבן דען זיא האבן
געזאגט שטרבן אונז מיר וואס זאלן מיר שטרבן פון גאטס הנט מיר וועלן זיך
איין אום ברייגן אטייל פון זי זעהן (בעל מלאכות) זיא האבן גגנבת פון די
קליידר באס אן האט זי געגעבן צו נייאן אוך ווען אן האט זי גרופן צו
(מנין) דאמן האבן זי געשפרט מיר אונ אוזר ברוט בעטר פר דינן אטייל
פון זי האבן גגעבן (צדקה) צו די עניים פר לייטן כדי אז זיא זאלן אבוויש
ווערן אטייל פון זיא זעהן געווען (חוטפים טקרנים לצים) איין טייל פון זיא
האבן זיך אויס געגעבן פר נביאים אבר זי האבן כישוף געטון כדי מן זאל זיא
גלייבן אטייל האבן געמאכט פאלשי ספרים מיט פירושים פאלשי איין טייל
האבן ניט געפרגט נאך דעם רב אודר נאך דעם פרנס האטטי אן האט אין
חרם

חרם ארייגלייגט אונ זי האבן אבר ניט געוויסט ווער עס איז אין חרם (בבית
דין של מטה) דר איז אין חרם (בבית דין של מעלה) איין טייל האבן פאלש
געשוואורן פר דען (ארון הקודש) אטייל פון זי הבן געלייקנט אן (תחית המתים)
זיא האבן געזאגט גאט האט קיין השגחה אויף ישראל דרום אוזן זי ליידן
גרויסע צרות אונ האב איך טון ווייטר ניט געוואלט גיין אין גהינם
(עד כאן גהינם)

ועתה אונ מילונר זאגט (דניאל) וויל דו האסט טון געזעהן דס משפט
פון גיהנם אלונר וויל איך דיר ווייזן די מעלה פון דען גן עדן
התחתון אונ גן עדן העליון דו ווייסט דר קוויקט זעהן אונ שפראך צו מיר
האלט דיך פעסט אן מיר דא זעהן מיר געגאנגן אין לוטר פינצטרניש אונ גרוסי
ביטרי געשריי ביז מיר זענן גקומן אן איין בריק אונ איין גרוסר טייך וואר
דרונטר אונ זעהן מיר געגאנגן אויף שטאפל ביז מיר זענן גיקומן אן איין טאר
אין איין פייארדיגי שווערד ארום געגאנגן אונ זעהן מיר גיקומן אן איין בוים
גארטן עס איז ניט אינגוק צו דר טרייבן דעם געשמאק פון דעם בוים גארטן
אונ דארטן זעהן געזעסן לייט אונ האבן גרוסי תענוגים דריק אונ באלד איך
בין ארין גקומן האבן זי אלי געזאגט (ברוך הבא בשם ה') וואול דיר
(עמנואל) דז דו זוכה ביסט וואס קיין מענטש איז ניט זוכה אונ האט צו מיר
געזאגט (דניאל) דס זעהן די (אתי אדבר) אוך זעהן צו ווייסן זיא לייט וואס
האבן תורה געלערנט נייארט זי האבן עטליכי עבירות געטאן דרום זיי זעהן
ניט זוכה צו קומן אין גן עדן עליון ביז אוזן ערשט אין גן עדן התחתון
קומן דר וויל מיינר הט וואס עס איז פר איין עבירה קען ער ניט תיכף
קומן צום עדן העליון נאך וויא מיר אזו ריידן אזו הבן מיר גיהערט איין
געשריי פון איין (בת קול) עס זאל טון לייט שירה צו זאגן אזו הבן מיר
גיהערט שירה זאגן מיט גרוס געזאנג. אונ לובן אונ כלי זמר איז אוך געווען
אונ פר גרוס ניסקייט וואס ... מיר איז גקומן בין איך געפאלן אויף איין
פנים אונ איז צו מיר גקומן איין פאטר אונ מוטר אונ הבן צו מיר געזאגט
[illegible] אויף דו צדיק עמנואל איין ליבר זון אונ וואול צו אונז וויל מיר הבן
אזו איין צדיק [illegible] דר [illegible] געבראכט אונ איז איך איין פאטר אונ מוטר
[illegible] הב אין [illegible] פנים אונ איז מיר איין אויגן [illegible] גאר פר גרוס
[illegible] אונ בין ווידר אויף איין פנים געפאלן דא שפרעכן זיא צו מיר [illegible]
[illegible] דו צדיק דו [illegible] פיל וואונדר אונ הבן זי איך ווייטר [illegible]
דורך איין [illegible] וואס איך הב איין [illegible] ניט [illegible] אונ זיין [illegible]
אונ

כרטיס ספר

אוז אלפי אלפים מלאכים זענן גשטאנן אוז הבן אלי גזינגן (ברוך הבא בשם ה') וואול דיר דו רבי ישמעאל וואס דו האסט אזעלכי קינדר גיהאט אזו איז אוך איר גקומען איין גשמאק בין טון געוואָרן לוטר מיט טייכה קרונן אוז אוך אברהם אבינו זילט מין טאָר אוז איז אקבל אלי צדיקים מיט גוט פריילכן פנים אוז איך הב דארטן גזעהן פיל צדיקים עס איז אום מיגלך צו דר טרייבן וואס עס איז זייערה נעמן אויף דיא שטערן אויף גשריבן אוך זילט האָרטן דר רבי משה איימי אויף איין שטול מיט זיין קרין אופן קאם אוז אוך יתרו דר האָט זיך מגייר געוועזן אוז אוך חרבונה ער האָט אויף מרדכי גרעדט עס איז אום מיגלך צו דר טרייבן דעם נחת אין (ג"ע) אוז פנחס בן אלעזר דר איז דר אוברשטר איבר זיא ער קאן זעהן די שיין פון גאָט אוז נאך מער צדיקים וואס אום מיגלך צו דר טרייבן אוז די בעך פון באָלשים גייט אין גן עדן אריין :

אחר זה : זענן מיר גגאנגן אין איין העכר אורט אין גן עדן דאָרטן איז נאך איין גרעסר נחת דאָרטן האָב איך גזעהן (הלל ושמאי) אוז אוך פיל תנאים זי דר איינן זיך מיט (חדושי תורה יסודות נפלאים) אוך האָב איך דאָרטן גזעהן (רבי שמעון בן יוחאי) דר איז דר העלטער :

בקיצור וויא מיר זענן גגאנגן ווייטר האָב איך גהערט שרייאן וואול צו דיר איין ליב קינד גבענטשט זאל זיין דיא טאג וואס איך דיך גטראגן , וואול דיר מיט דיין ברודר (דניאל) וויא ווערדיג איז אייער חלק (לעולם הבא) וויא גרוסן כבוד זעטסו היינט האבן דו ווערסט אוך אזו איין קינד האָבן וויא דו בישט איך ווער ביטן גאָט אז אס זאל אייך קיין ביז צו קומן וויל עטל ווסט לעבן נאך זיא איך האָב דס קול גהערט פון איין מוטר אזו מיז אויף איר איין גרויסי שמחה געוועזן אוז האָב גשפראכן תמאר איז מיגלך דיין פנים צו זעהן אזו שפראך זי אילט קענסטו ניט זוכה זיין וויל דיין גוף איז ניט גליטערט געוואָרן אובר ווען דיא צייט ווערט זיין אז דו ווערסט קומן (לעולם הבא) אזו ווער איך דיר אנקעגן גיין מיט דר חברותה :

ועתה אלונד זענן מיר ווייטר גגאנגן ביין (גן עדן) אזו העב איך גזעהן דיא לוטרקייט פון דיא צדיקים אוז חלאים אוז אין קאן ניט דר צילן איר שונהייט זיא לייכטן אז דיא זון אוז לוטר חופות אוז קרונן אוז (אבנים טובות) אוז שטולן אוז גים גאָלד אוז זיצן אוז ליבן מיט גרושי פרייד גאָט אזו פרעג איך פר וואס איז דס אזו גרוס כבוד הבן דא

עמפרן

עמפרן זי איר זי זענן געוועזן אין דען דור צדיקים פר בארגן זי האבן פיל גוטן גטאן אובר ניט פון גאווה ווענן נייארט פון גאָטס ווענן דען ווען איינר טוט איין מצוה פון גאווה ווענן אזו קומט ער אין גהינם דרום האבן זיא איין גרוס כבוד :

בקיצור וויא מיר זענן ווייטר גגאנגן איז העכרי מעלות אין גן עדן דאָרטן האָב איך גזעהן שטולן זיא זענן גרוס וואונדר אוז זיין געוועזן מהייל פון ספיר מהייל זענן געוועזן אום גים גאָלד מהייל אום ספריל דס אוג האָט אין זוטם דרויף צו זעהן ווער נאר דאָרויף גיזעהן האָט אזו איז דר קוויקט געוואָרן דא שפראכן זיא צו מיר דיא שטול איז אן גגרייט צו זעצן צדיקים דיא הייסן רבי יצחק רופא רב שמואל רבי יוסף רבי אהרן הכהן רבי יצחק רבי דניאל אוז נאך פיר צדיקים מיט זיא דיא האבן זיך אלי לאזן אום ברענגן אין גזירות תתנ"ו אום ווילן גאָט אוז האבן יסורים אום גשטאנן האבן דיא קדושים זוכה געוועזן דר צו אזו שפראך איך ווען איך האָב איין זכות צו זעהן דיא גרוס ווערדיקייט אזו וויל איך גערן זעהן איין רואונג אוז איין ברודרט רואונג אין (גן עדן) בייא איין לעבן דא שפראך צו מיר איין פטר איין ליבר זון זייא וויסן דז דיא מעלה פון דייד ברודר איז גאר הויך וויל ער האָט פיל צייט אחזיר בתשובה געוועזן אוז דו ווערסט דיך מיט אים דר איין מיט גרוס שמחה דען זיין לוטרקייט ווערט ער האבן פון דיא שכינה אוז ער ווערט קענן הערן גאָטס ווארט אובר דוא ניט וויא דוא אין דר יונגט בישט ניט גגאנגן אין גאָטס ווענ אובר דיין ברודר איז גגאנגן אין גאָטס דינשט פון קינד גבאָרן אויף : מיר זענט בעטרי אז די מלאכים וואס האבן קיין יצר הרע איז קיין חדוש ניט וואס זא קיין זינד טואן אבר איר האָט גהאַט איין יצר הרע אוז האָט אים ניט גיפאלגט נייארט גאָט גדינט מיט גאנצן הערצן דר נאך בין איך ווייטר גיגאנגן אין גילעגט פון אלי די בעלי מלאכות וואס אין אשם די זעלביגי נשמות לייכטן אז די זון אוז דיא לבנה אוז מיני חדרים זענן גמאַכט אויס (אבנים טובות) אוז דאָרטן וואר מורדני שיין אוז אגורות אוז שטולן אוז קרונן אוז דאָרטן האָב איך גזעהן איין שטול ער וואר פון העלפנ ביין אוז מיט גאָלד בדעקט אוך איז דאס שטול בדעקט מיט אבנים טובות אוז ווער דיזה קליידר זענן דרמן (הכלות ומתנות) אוז אובן איבר דיא שטול איז איין גיזדני קרין פון גים גאָלד אוז אבנים טובות אזו האָב איך גהערט איין בת קול שרייאן די שטול קער צו רבי ישמעאל דר זין פון רבי ישמעאל כהן גדול ער איז איין צדיק גדול אוז וויא איך האָב דו וואונדר גזעהן אזו האָב איך פר גרוס שמחה גאָט גלובט

ווען

והאוניברסיטאי
כרטיס ספר
16

איין ברודר זיין כבוד. און דניאל זאגט צו מיר זעה נעבן דר שטול
שטיט אויך איין ווערדיגי שטול אובר גיט. אזו ווא דיין ברודרס דט איז דיין
שטול שפראך צו מיר. דו האסט דיין ברודר ווערט. עטן בייא אנדר זיין און
ווערט הערן (חידושי תורה) און ווערט זעהן דעם גרוסן כבוד וואס אייער
פאטער און מוטר האבן און זי ווערן זייך בעגעטן און זיא ווען צובן גאט
מיט גרוס שמחה אזו האב איך פר גרוס שמחה אן געהובן צו וויינן און האב
איין שבח והודיה געגעבן צו דעם אלמעכטיגן גאט פון וועגן איין ברודר זיין
אורט און אויך איין אורט אין ליכטיגן גן עדן :

אחר זה זענען מיר העכר געגאנגען דא האב איך געזעהן לייט וואס אין
בייא זייער לעבן געהאלטן פר רשעים און זענען געשטארבן
אין ווידוי און אין תשובה און זענען פארט אין (גן עדן) און האבן אויך שייני
חופות און קרוינן אזו פרעגט איך דניאל זאג מיר דעם זכות פון דיזן לייטן אזו
שפראך ער דיזא לייט האבן מיר טוט (באהבה ובחבה) אן גנומן און האבן
זייער טויט גנומן מיט גרושי יסורים און זי האבן געזאגט מיר הבן דס פר
דינט פון גאט עס קער אונז אזו אוט צו גיין און אזו אלן פר ליב אן נעמן
פון גאט דרום הבן זיא איין גרושר שכר :

ועתה און מילונד זענען מיר געגאנגען אין (גן עדן) אזו האב איך געזעהן
איין דר איז אן געקלייד אין איין זאק און ערד האט ער געשיט
אויף זיין קאפ און די טרערן זענען אום ארום גרונען איבר זיין פנים און
האט אלץ געזיפצט און געוויינט און ווא דר מאן האט איך דר זעהן אזו איז
ער צו מיר געקומן און דיא טרערן רינן איבר זיין פנים און זאגט צו מיר שלום
זאל זיין דיין קומן דו צדיק אזו האב איך אן אים געפרעגט און האב אים דר
קענט דז בייא זיין לעבן ער פרנס איז געוועזן אין דור מיט צדקות מיט תורה
מיט (מעשים טובים) עס איז זיין גלייכן ניט געוועזן אין עולם. דא שפראך
איך צו אים ווארום איז דיין פנים אזו פר בליכן און האסט איין זאק אויף
דיר מיט אש אזו שפראך ער צו מיר מיין פנים איז מיר דרום פר בליכן ווען
איך טוא געדענקן ווען דר עולם האט זיך בריאט מיינר פר מ.דר מיט איין
פראקייט און מיט איין צדקות אזו האבן זיא איך געמאכט פר איין ראש
און הבן איך גרופן רבי און זיא האבן זיך מיט מיר (מתפאר) געוועזן און
איך האב אליין אויך גרוס הנאה דר פון געהאט אזו איז אום געגאנגען דר נאמן
פון (השם יתברך) און האט איך פר ברענט דען די הייליקייט האט
זיך בייא מיר איבר גנומן און הב מיר געמאכט איין (שם) צו מאכן אין גאנצן
עולם איך האב דר נאך די תורה אוועק געלייגט און האב איין געמאלט
גרוס

גרוס גוטס און געלט וואס קיין מאן איז ניט געוועזן און האב אין דר
און געלט און האב אויך געהערט איין (בת קול) דאס מענטש ... געלייגט
דר ווען צו פארן נאך סחורה און איך האב ניט געפרעגט דר נאך איז דר
לארן אום געגאנגען פר גאט אזו איז די שיף אונטר געגאנגען מיט איין געלט און
איך בין נאקעט געבליבן אן תורה דרום וואר איך ריידן איין ווייא טאג דען
איך בין מיר אלן אליין שולדיג דען איך האב געקערט אונטר טעניג זיין איין
בטעפר און העט זעלן תורה לערנן איך האב גנוג דר פון געהאט און אויך
הב איך ווייט דעם אלים ניט געלאזט בגוזן איך העט ניבר מיט דעם געלט
די (עניים און אביונים) געבן אבר איך האב זעלבסט ניט געטאן נייערט
איך געמיט נאך מער גוט מיין צו זאמלן און אזו בין איך ווארן פר שיטן פון
דיא לייט אזו האב איך דרוף צו וויינן און צו טרייאן איין פרויא וואר דר
שראקן וויא זיא האט געהערט אז איך בין געשטארבן און דר צו איז זי ארום
געווארן און די קינדר הט זי אוועק געשטאן פון זיך און די קינדר טרייאן
עטן און קיינר האט (רחמנות) איבר וייב און קינדר זענען פר פינלטרט זי
האבן זיך אויף קיינם צו פר לאזן אזו אן זאל זי פירן (בדרך הישר) און מיט
זיא צו לערנן העט איך ניט געהאט גרוס זכות אבות העט איך גקומן אין
גהינם אריין וויא איז מיר וויא האב איך איך לאזן פר פירן פון דעם יצר
הרע און איך בין נאך געגאנגען נאך געלט איין צו זאמלן און הב ניט געדאכט אן
... ווער מיר ניט בעטר ווען איך וואר דר היים געקומן און וואר אייני קינדר
דר ... תורה לערנן אזו שפראך איך צו אים דא שווער איך אז
... אויף הערן צו וויינן און צו קלאגן און איך וויל זעהן אז איך זאל
מיט דייני קינדר (תורה) לערנן און דיין וייב וויל איך מפרנס זיין און טוא
אוס דיין זאק פון דיר און זאלסט דיך אן קליידן מיט קעסטליכי קליידר אין
(גן עדן) וויא דיין ברודר און איך וועל האלטן וויא איך האב דיר געשפראכן
און דייני קינדר ווערן דיר דר פרייען (לעולם הבא) אזו וואר ער ארום
ווארפן דעם זאק פון זיך און וואר אן טאן איין גילדיני קרון אויף זיין קאפ און
שפראך צו מיר וויא דו איך דר פרייעט האסט אזו וועסט אויך דר פרייאט
ווערן לעולם הבא וויא גאר גרוס וועט זיין דיין טייל דרום ביט איך דיך
זאלסט לערנן מיט מיין קינדר און אדריך צו זיין בדרך הישר איך וויל ביטן
פר דיין משפחה פר גאט עס זאל זיא קיין בייזי בגעגניש נים צו קומן און
איך שווער דיר ווען דוא וועסט קומן לעולם הבא וויל איך צו דיר קומן אלי
שמג סודות התורה לערנן און וועסט נאך לעבן לוויא און דרייסיג יאר מיט
גרוס פרייד און וועסט פיל רשעים מחזיר בתשובה זיין און דיין ברודר
גיאל דניאל

והאוניברסיטאי
כרטיס ספר
18

מיין ברוך לפקן יאר לעבן נאר דש ביט איך דיך אויף אייניה קינדר
בן אויף · זי אונ איך וויל גאט ביטן פר דיין גאנצי משפחה אז
איין זיא ווערן קומן לום מיכיג לעבן אמן ·

בקיצור דר נאך זעהן איר גאנגן זעלב פירד אין דיא גארטן (גן עדן)
אזו זעהן איר ערשט רעבכט אין גן עדן גקומן אזו איז איין כת
קול גיקומן אוג האט גטריגן איין גטרייא אז וויא איין שטורם די לייט איז
גקומן צו דר איין אוג כבוד אן צו טאן דעם צדיק שמואל דא זעהן גיקומן איין
גאנצי משפחה פון לעקן דורות מהער איט גרוס שמחה איט מורלייא כלי
זמרים אוג טאנצן אוג האבן אן גיהובן צו טרייאן איט גזאנג איט פרייד
זאל זיין דיין קומן וויא פיל ביסטו זוכה וואש קיין מענט איז ניט זוכה גוועזן
צו אזו איין ליבליכן גיטמאק אזו האבן זי איך אנטפאנגן זיא שפראכן צו איר
וויא ווערדיג וועט זיין דיין חלק לעולם הבא זיא טווערן איר גיאן ניט אוועק
ביז איר ווערן זעהן דעם גרוסן כבוד וואס דו ווערשט הבן אין דען איז
איר גקומן אזו איין גרוט ליכט אין פנים ארין אזו האב איך גוושט דיא
אזן צו אזן דא שפראכן די נשמות איר זעהן דעם הער שמואל זאל
אברהם יצחק אוג יעקב קומן צו דיר אזו בין איך זייער דר שראקן גווארן
דא האב איך געזעהן אברהם אבינו איז גקומן אין איין גילדיני קרון אויף דעם
קאפף אוג גוטי קליידר וואס איז גאר אום איגלך צו דר טרייבן אוג זיין זון
יצחק אויף דיא רעכטי זייט אוג זיין עניקל יעקב אויף דר לינקי זייט אוג משה
ושאר צדיקים איט זיא אוג נאך פיל פיירגי מלאכים אזו זאגן צו איר די אבות
(ברוך אתה בבואך ברוך אתה בצאתך) דש איז טייטש גלובט איז דיין
קומן אויף דען עולם גלובט זאל זיין דיין אוועק גיין אויף יענם עולם וויא
האסטו דר פרייאט אונז איט דיין ליבה פירושים ווי ווערסטו כבוד האבן
פון דיא צדיקים אוג נביאים אזו האב איך אויף גיהובן מייני אויגן דא האב
איך געזעהן די לוטרקייט וויא דיא זון אזו בין איך דר קוויקט גווארן איט
גישמאק אוג זיא האבן איך ווייטר טוען פירן אין העכרי מעלות וואו נאך
מער צדיקים זענן גוועזן אזו איז איר אקעגן גקומן דוד המלך עליו השלום
איט זיין העריפף אוג פיל צדיקים איט אים וואס ניט צו דר צילן איז אוג
ווערדיגי קליידר אוג קיניגליכה קרונן אזו שפראך (דוד המלך) צו איר וואול
דיר צדיק וויא האסטו איך דר פרייט איט דיין פירוש אויף תהלים דו קיינר
אין עולם האט איך ניט קענן צו טרעפן אזו וואול דיר אויף דר וועלט אוך
יענר וועלט דא שפראך איך איך ליבר הער ווען איך האב חן אין דייני אויגן
זאלסטו איר זאגן וואס איך וויל דיר פרעגן :

בקיצור

בקיצור איך זאג צו דוד המלך זאג איר דיא לייט ווען דר
(המשיח) וועט קומען אוג די ישראל זאלן אוס גלייזט ווערן
פון ביטרן גלות זיא ליידן גרוס גלות פון דיא ישמעאלים וויא פיל מיתות און
זיא געביך ליידן צו אמרגן טפרהבן זיי ווער וואלט געבן עש וואר אבנט אוג
צו אבנט זאג זיא ווער וואלט געבן עש זאל טון טאג זיין ווען איך טוא גדענקן
וואס איך גיזעהן האב אז דיא מוטר ווערט גיטלכן איט דיא קינדר אין איין
טאג אוג אויך גאנץ אלט גאט האט פר טפרכן ער וויל דיא ישראל אוס לייזן
אוג דיא אוגן פון ישראל האפן אלי טאג אויף דר גאולה אוג אויף (אליהו
הנביא) דש ער זאל קומן אוג זאל אבשר זיין דיא גאולה אוג דיא טרערן
זעהן איר ארמס גרונק פון איין פנים אוג אוך (דוד המלך) זעלברט איט אלי
צדיקים האבן אן גיפאנגן צו וויינן אוג איין קינד (שמואל) דש איז אונזר
גרעסטי גיבעט אלי טאג פר גאט פון וועגן דעם גלות אזו ענטפערט איר
גאס די ישראל זענן גאר ניט גוט אטייל האלטן דעם שבת נים דעבט זיא
רייך לויטר רכילות אוג ליצנות אן שבת רייחן פון זייער (משא ומתן) וואס
זיא האבן זיך די וויל צו פר ברייגגן אונ וויל אונט גאט דען שבת געגעבן
האט (חליו להי׳ וחליו לכם) דאס איז טייטש המלך קער אן גאט צו דיין איט
לב אוג גיזונג אוג האלב צו עסן אוג טרינקן וואס אים גאט בשערט זאל זיך
דר (בן אדם) ניט גידענקן איך וויל איין בייך אן פילן אז איין בהמה ער
זאל אוט גדענקן זיך צו זעגסטיגן איט תענוגי שבת ווייל ער אן שבת האט
נייא נשמות דרום קער ער דיא נשמה ניט משמח צו זיין איט דען ילר
הרע איט פרעמן רכילות ליצנות גיאורט איט תורה ווען ער אין לשון הקודש
ספר ניט קען זאל ער לייאן טייטשי ספרים וואס ער קאן אוג זאל ניט אן
שבת גידענקן אן (משא ומתן) דש האלטן ישראל אוטן ניט גיאורט די
צדיקים אוון ליידן פון די רשעים ווען דען איר הייטן עריבים איינס פר
דען אנדרן צו דרום טבייטט איך דיך אזו באלד ישראל וועלן תשובה טאן
אזו ווערן זיי אויס גלייזט ווערן :

בקיצור איר זעהן ווייטר גנאנגן אזו איז אקעגן גקומן שמואל חזקיה
מלך המלך אוג נאך פיל נביאים איט זיא אוג מלאכים
פרים ריא קיין זאל האבן ניט דא האבן זיא צו איר גשפראכן וואול דיר דוא
צדיק גלובט איז גאט דר דיך האט מהער גבראכט וויא גרוס וועט זיין דיין
חן (לעולם הבא) וויא האסטו אונז דר פרייט איט דיין פירוש אויף נביאים
אוג האסטו וואול בטיכן (מעשה מרכבה) וואול דיר דוא האסט גשטרקט דיין
הערן צו אלות אוג צו גאטש דינסט ווען דו איט דיין ברודר זענט זיך
גוערן

כרטיס ספר

כייא אננדר אונ זעגט אחדש אין דר תורה שטט אונ דיין פאטר אונ
זייער גילדיני קרון ווי טפל איז גיווזן דיין פאטר אונ אוטר ווען דוא איט דיין
ברודר ביטט ניטט גוט געוועזן אין דיינר יוגנט אונ ווי חשוב זענן זי אלונד
אוךזוי האסטו אונז דר קוויקט איט דעם פירוש וואס דו האסט גיזאגט אויף
טיר זמירים אונ קהלת אונ דו האסט פונגרונד צו גטראפן ווי פיל ווערדיקייט
וועט דיר אין גטאן ווערן אין (גן עדן) אונ שלמה המלך וואר איר מגלה זיין
סודות התורה (אשר עין לא ראתה) אונ וואר איר זאגן וואס עס ווערט
גיטעהן פר איין לעבן אונ וויא לאנג איך האב צו לעבן אונ איך וועל האבן
קינדר גרוטי אופלגי התורה אונ אוך פון איין קינדס קינדר צו תורה אונ
מעשים טובים אונ אז איך וועל דעם עולם אהיר בתשובה זיין אונ וואר[ן]
איך בענטן איט ליבליכן גיטשטאלט אונ אערן איר האלזן אונ קושין אונ זאגן
ביז מהער דארפן איר צו גיין אובר ווייטר ניט :

אחר זה

בין איך אונ (דניאל) אליין גגאנגן אין העכרי מעלות פון
גן עדן אזו זעך איר גקומן אין גזעלט פון משה רבינו ע"ה
אונ אהרן הכהן זיא זענן אין גרוסי לויטרקייט האבן איר גזעהן איין גבייא
אום לויטר (אבנים טובות) אונ די טיר פון דעם חדר וואר אויש גאלד אונ
האב גזעהן (אהרן הכהן) אין זיין בגדי כהונה וויא אין דר תורה שטייט
דא בין איך פר גרוט לויטרקייט הינטר איר גפאלן אזו האב איך (דניאל)
ווידר אויף אזו פרעגט איך וואס איז דט פר איין גבייא דא זאגט ער צו איר
דט איז (משה רבינו) אונ אהרן הכהן אונ דט גבייא איז דט (בית המקדש
של מעלה) וייל בעונותנו הרבים איז חרוב גווארן אזו האט גאט אין היאל
גבויאט איין בית המקדש אזו קומט אהרן אונ משה צו גיין אזו האב איך זייא
אין פנים ניט גקענט אריין זעהן פר גרוס לויטרקייט : אזו שפראך משה רבינו
צו איר (ברוך הבא) וואול צו דיר אונ צו דיין פאטר אונ מוטר דו האסט איך
דר קוויקט איט דעם וואס דו האסט גזאגט איין פירוש אויף דעם חומש :
אזו זאג איך ווען איך האב יוא חן אין דייני אויגן לעם איך זעהן דט שייני
גבייא דא זאגן זייא צו איר דיין כח טראגט ניט אויש דט צו זעהן נאר דש
קען זיין צו עפנן דיא טארן אז דוא זאלסט קענן אריין זעהן נאו וויא איך בין
גיקומן צו דיא טארן אזו האבן זיא זיך אליין געפנט אזו איז מורא גזאגן
אגרויס גיטמאך איך האב קיין כח ניט גהאט אויס צו שטיין אונ האב גהערט
איין ליבליך קול פון אורלייא (כלי זמר) אז אלי היאלן ווארן ציטרן איך בין פר
גרוס פחד בפני אוטר איר טיר גפעלן אזו זאג איך איין הער דניאל איך האב
אבער

אבער קיין כח ניט צו זעהן איך וויל שון אהיים אויף יענר וועלט אזו וואר
משה אונ אהרן בענטן אונ דניאל פירט איך אוועק אין דר ליכקי זייט דא האב
איך גזעהן שטולן אלי גים גאלד אונ אבנים טובות אונ קרונן אויף זייער
קאפ אונ דיא איטלסטי שטול איז נאך פיינר אונ איבר דר שטול איז איין פיינר
כוים אונ די לוייון העגגן איברן דעם פנים אזו פרעג איך וועמס איז דיא
שטול אזו ענטפרט ער איר דט איז דיא שטול פון (רבי ישמעאל כהן גדול)
ער גייט אלי טאג אין בית המקדש אריין אונ אזו אקריב דיא נשמות פון דיא
צדיקים צו גאט די איבריגי שטולן זענן פון (עשרה הרוגי מלכות) דא פרעג
איך אזו זענן זיא גגאנגן אזו זאגט ער זיא זענן גגאנגן ביטן צו גאט דיא
גאולה זאל קומן אזו ענטפרט גאט לאזן דיא ישראל גוט זיין אזו וועט משיח
גשוך קומן במהרה בימנו אמן :

בקיצור

איר זיין ווייטר גגאנגן האבן איר גזעהן צדיקים אונ קרונן
אויף זייערי קעפ אונ אוקפיל דיא קליינה קינדר נשמות וואס
זענן לייפעליך גשטארבן וואס זיא האבן נאך ניט חוטא גוועזן אזו האט איר
איין קינד ברוך הבא גזאגט דר איז די נשמה פון (רבי יוסף קורדוואר)
דען ער האט ניט קענן קומן אין גן עדן העליון ער האט גוואוט ווידר אויף
דעם עולם (ג' שבועות) זיין וויל ער מאאל גיהערט האט וויא מן האט איין
(תלמיד חכם) מבייש גוועזן אונ ער האט עס קענן ווערן דרום איז זיין
נשמה אין איר גקומן אז איך ... אבער ניט לעבן וויא דרייא וואכן אונ דש
קינד וואר איר מגלה גרוסי סודות זיין :

אחר זה

פון דארטן זענן איר גגאנגן האבן איר גזעהן דיא (גלגלים)
אונ דיא זון אונ דיא לבנה אונ די שטערן אונ איבר אלים
זענן מלאכים גזעלט נוא אזו זאגט דניאל איין ליבר כינוקאל האסטו שון גזעהן
וואס פיל נסים אזו זאלסטו זאגן אויף יענר וועלט אז דיא לייט זאלן חוזר
בתשובה זיין : אונ גייא ווידר אין דיין היים אריין אזו זאג איך איין ליבר
הער דניאל איך לאז דיך ניט פון דר האנט ביז דוא זאלסט איך שטעלן אויף
איין אורט זגה דוא האסט איך גנומן אזו שפראך דניאל איך האב אבער קיין
מאכט ניט דיך צו פירן נאר ביז אהער ! אבער דא שווער איך בייא איר אז
דו וועסט ווידר קומן אויף דיין אורט דען דר מלאך רפאל וועט קומן צו דיר
וועט דיך אזו פירן ביז אהיים אונ אמר איר בענטן אונ פר שווינט פון איר
אזו הער איך מן צו איק אונ צו טרייאן אזו קומט דר מלאך רפאל אונ זאגט
ליבר

והאוניברסיטאי
כרטיס ספר

122

מיר גמואל ניט ווין דו ווערסט באלד קומן אהיים אונ ער טוט מיט מיר
ער דעם דר זעה איך אין ווארט אונ פירש איך דעם דר זעה איך איינשטאט אונ דר אלויך
ערנו (מודות אונ פירש איך אין דעם דר זעה איך איינטשאט אונ דר אלויך
האט איך גבעטנט אונ איז פר טויזנדן גווארן אונ איך בין גקוואמן צו איין
היין גזינד מיט איין ליפליך פנים. אונ עש וואר איין גרושה שמחה צווישן זיא
אונ זיא פרעגן איך וואו איך בין גוועזן אזו האב איך זיא דר צילט וויא
איך בין גוועזן אונ וואש איך האב גזעהן אונ זיא טואן מיר אלץ גלייבן אונ
איך טוא איך ניט פורט זיין פון איין ברודר דניאל אונ האב טאג אונ נאכט
גלערנט ביים אנדר אונ האב פיל צייט אחויר בתשובה גוועזן אז זייא זאלן
זוכה זיין צו קומן אין גן עדן אמן:

אחר זה האב איך מחבר גוועזן דש ספר (מעשה ה') דש איז
טייטש וואונדר פון גאט אונ ווען איך בדארף דניאל אום
גלערנט מודות התורה אונ האט מיט מיר
תורה אזו איז ער צו מיר גקומן אונ האט מיט מיר
(על כן) זאל זיך דר בן אדם גוט אונ פרום זיין אונ זאל ניט גדענקן ווען איך
האב טון עבירות גטאן נאר אזו איך האב די עבירות ניט גטאן דש איז
(גילוי עריות) דש איז זנות אונ (שפיכת דמים) דש איז רציחות אודר (חילול
שבת) קום איך אין גהינם ניט זיין אייני ציבה צייט דר עונש פון גהינם איז
גרוס וויא מיר ווערט אויך דש ספר זאגן: דרום דר עולם איינש דר גרעשטר
רשע דארף ניט זיין אין גהינם נאר אז צוועלף חדשים אבר דש איז ניט אזו
נייארט איין טייל רשעים קומן אין גהינם אונ אוזן איבג דארינן זיין: דרום
איר ליבה קינדר פון אברהם יצחק ויעקב זייט חוזר בתשובה מיט גאנצן
הערצן אונ ניט פון צייטן ברים ווען נייארט בשתיקה דיא זעלבינה
תשובה איז אן גנומן פר גאט דא ווערט אייער נשמה רואן (לעולם הבא)
דען דר עולם איז נאר בשאפן גווארן דש דר מענש זאל תשובה טאן דא
ווערט ער דא גפינדן אויף יענם עולם: אפילו ווען איינר ליהט
אין פרעמדי מדינות איז ער זיך אן גרייטן שפייז אויף דעם וועג ווען ער
זיך ניט אן גרייט איז ער פר הונגר שטארבן אזו איך ווען איינר איינש אן
גרייט אויף דר וועלט (מעשים טובים וצדקה) אונ ווען ער שטארבט אונ
ליהט

ליהט אין יענר וועלט אונ האט מיט זיך ניט גנומן קיין התשובה אזו
ער מוז נאך אין גהינם דלורטן אזו ער פר פאלן
ווערן אונ אזו גרוס עונש ליידן וויא ביטר
אזו דיא נשמה ווען זיא קומט אויף
יענם עולם מיט ביטרי עבירות
וויא גרוסי יסורים מוזן זיא
ליידן בכן מיר ליבה
לייט זעהט עטן
זאלט גוט זיין
ווערט
משיח באלד קומן גנעך אונ במהרה בימינו אמן:

מעשה עש וואר איין מעשה אין חסיד פלעגט זיך סיגופים אן צו
טאן דהיינו וואר האט ער זיך גלייגט אויף דר ערד אז דיא
פיטש זאלן אים עסן אונ אן ווינטר האט ער זיין פיס אריין גטאן אין איין
[illegible] אים פון אים וואשר ביז דש וואשר פר פרארין איז גווארן. אונ די פיס
זיינן כהעטש אן דיא האט איין חבר צו אים גזאגט עש שטיט אין דר
תורה (אך את דמכם לנפשותיכם אדרוש) דש איז טייטש גאט זאגט דש
[illegible] עש אן יענט (גורם) עש זאל גיוויגערט ווערן איך ווייל איך פארשטן
פון איך אונ פר וואש בישטו דיר אקלר דש לעבן. אונ טוטשט דיר זו
(קיים אן) האט דר חסיד גיענפרט אין אמת האב איך אין איר ניט
[illegible] גרושי עבירות אז איך זאל איר אזו יסורים אן טאן ניישט אעד דר
(מלאך) אונ גרושי צדיקים ליידן (יסורים) פון וועגן זיכר ישראל אונ עש
[illegible] ניט איגלך אז איך זאל אן איר ניט האבן קליני עבירות דרום וויל איך
[illegible] הבן אז דר וואש מורד צדיקים זאלן ליידן פון איינט וועגן נייארט איך
[illegible] לייהן אז טוא איך מיט אין (יסורים) איין חסד לייטן דען ווען
[illegible] צדיק ליידט (יסורים) איז דעם גוט אז איר גפיין אז רבי מגנזר ברבי
[illegible] אודר דר רבי הכן (מובל יסורים) גוועזן דורך זייערי יסורים איז
[illegible] עולם גוט גוועזן אז קיינר איז ניט גשטארבן אן זיין צייט אונ אז דר
[illegible] גשטארבן. האט זיין תלמיד גזאגט פיליכט איז איין רבי אין
עונש

והאוניברסיטאי
כרטיס ספר

NL 61 A 2399

צעוונצן מיט ס׳ אקדמת [illegible]
א״ד, תקע״ג

...נט) אויף יענם עולם מיבר זיין (יסורים) אז דר (חסיד) גקומן
...וום צו דעם (תלמיד) קום מיך וול דיר עפיש זיין דיין ארט אין גן עדן
און האט אים גוויזן אול טפרמלט צו אים זען דוא ווערשט נאך מעטים
טובים טאן ווערשטו נאך העכר זיין זאגט דר תלמיד צו דעם
(חסיד) ווי איז דיין ארט האט דר חסיד גיענטפרט דו
האשט נאך ניט מיין (זכות) אז דו זאלשט אין ארט
זעהן אז דר תלמיד איז אויף גיוואכט וואן
האט ער מיין גרוש שמחה גיהאט
אויף דיא גרושי צלט וואש ער ה[illegible]
דארטן גזעהן אונ אויף דעם
גרושי גשמאק דרום זאל מין
מענט ניט זארגן ווען
אויף אים יסורים
קומן :
...אר ער זאל מקבל באהבה זיין ווערט ער האבן אין חלק לעולם הבא :

בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי ירושלים

24